

UVOD

Pre nego što se upoznamo sa nekima od najvećih imena savremenih arapskih književnica moramo upoznati one koje su taj put prokrčile, i učinile mogućim da danas možemo da čujemo i glas žena u arapskoj književnosti. U islamskom srednjem veku koji je bio značajan u modernoj obnovi arabizma žene pisci gotovo da nisu postojale ili bar nisu bile zapažene u javnosti. U dvadesetom veku počeo je proboj arapskih žena pisaca Selme Saig u Siriji, Melek Bint eš-Šati i Suheir Kalamavi u Egiptu. Poznata je takođe i Siro-Egipćanka Marijam Zijade koja je slavu stekla pod imenom Mej. Unela je ljupkost i njoj specifičnu tananost u arapsku književnost. Dobar glas koji je pratio ipak je bio za nijansu grandiozniji od njene realne originalnosti i zasluge. Bilo kao bilo, Zijade se brzo svrstala među najistaknutije pobornike kulturnog i društvenog osavremenjivanja na čitavom Bliskom istoku. Ipak ona sama se klonila svakog ekstremizma i možda baš svojom umeranošću uspela da se izbori za mesto žena u književnosti koje u bliskoj prošlosti nije bilo ustanovljeno pa čak jako dugo nije ni postojalo. Nakon Prvog svetskog rata arapski feminizam progovorio je njenim glasom. Bila je najpoznatija novinarka i hroničar sirijsko-egipatskog intelektualnog života. Nažalost taj stvaralački rad danas je zaboravljen. Uprkos zaboravu činjenica je da je kroz nju u arapsku književnost unešena sasvim nova upotreba arapskog jezika protkana ženskom tananom osećajnošću i pravim majstorstvom. Tu je i libanska spisateljica Lejla Balbeki koja je uspeh delimično pridobila primesama skandala, a njeni su romani uznemirili i pobudili kritiku. Zahvaljujući ovim i drugim ženama borcima za sopstveni ulazak u književne vode u arapskim zemljama danas imamo priliku da se upoznamo sa nekim savremenim spisateljicama sa istog govornog područja, a koje su značajno doprinele učešću žena u književnosti i ujedno je obogatile nezamenljivim delima, stilom i temama.

1

NAUAL EL SAADAUI

godine. Rezultati ovog istraživanja bili su objavljeni u knjizi "Žene i neuroze u Egiptu", koja je sadržala dvadeset detaljnih studija slučajeva žena u zatvorima i bolnicama. Ovo istraživanje je takođe inspirisalo da napiše roman "Žena na nultoj tački". Kulminacija dugog rata koji je vodila za socijalnu i intelektualnu slobodu egipatskih žena desila se 1981. godine kada je uhapšena po Sadatovim režimom. Njeno pisanje i mišljenja uplašila su moćnike. Zapravo, njena ideja o jednakosti žena i glasno izgovorene političke kritike smatrane su pretnjom režimu. Kritikovala je jednopartijski sistem Anvara Sadata čime je počinila zločin protiv države. Bila je smeštena u ženski zatvor Kanatir koji joj je već bio poznat jer je vršila istraživanja među zatvorenicama 70-ih godina. U zatvoru je nastavila da piše na čemu god je mogla čak i na toalet-papiru uz pomoć olovke za oči. Ovo delo je objavljeno u "Uspomenama iz ženskog zatvora", 1983. godine nakon njenog oslobođenja. U njima nastavlja hrabre napade na tlačiteljsku egipatsku vladu. Nakon Sadatove smrti bila je oslobođena. Pre nego što je odvedena kući upoznala je novog predsednika Hosni al Mubaraka. Po izlasku iz zatvora izjavila je: "Bila sam uhapšena jer sam verovala Sadatu. Rekao je da postoji demokratija i da imamo višepartijski sistem i da možeš kritikovati. Počela sam da kritikujem njegovu politiku i završila sam u zatvoru". Uprkos svom tamničenju El Saadaui je nastavila da se bori protiv tiranije, jer kaže: "Kada sam izašla iz zatvora mogla sam krenuti u dva smera. Mogla sam postati jedna od robova vladajuće institucije i tako zadobiti sigurnost i prosperitet kao i titulu velikog pisca, ili sam mogla nastaviti težim putem, onim koji me je doveo do zatvora... Opasnost je deo mog života od kada sam uzela olovku i počela da pišem". Oformila je Udrženje solidarnosti arapskih žena 1982. godine. To je bila prva legalna nezavisna feministička organizacija u Egiptu od 1985. Godine 1991. zabranjena je zbog kritika upućenih SAD-u zbog umešanosti u Zalivski rat, a od strane Mubarakove vlade. Godine 1983. u Tunisu učestvuje u osnivanju Arapske organizacije za ljudska prava. Nakon objavljivanja romana "Pad imama" 1987. u Kairu njeno ime se našlo na crnoj listi fundamentalista. Naoružani stražari bili su joj pred kućom u Gizi dok nije odbegla sa svojim mužem u SAD gde je predavala na Djuk univerzitetu, na odseku za azijski i afrički jezik od 1993. do 1996, državnom univerzitetu u Vašingtonu u Sijetlu kao i na Flor

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com